

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „*Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej*”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Żytomierz

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum diecezjalne rzymsko-katolickie

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Muzeum publiczne - diecezjalne

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Muzeum diecezjalne rzymsko-katolickie w Żytomierzu zostało założone w 1909 r. W jego zbiorach znajdowały się okazy sztuki sakralnej i świeckiej, rzemiosło artystyczne, dokumenty i pamiątki historyczne oraz starożytności. Losy muzeum w czasie I wojny światowej nie są znane, najprawdopodobniej uległy zniszczeniu.

Daty działalności / zakres czasowy:

1909 roku - ?

Dostępność

Dostępne dla zwiedzających.

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Muzeum miało charakter patriotyczny - religia była pretekstem do pielęgnowania pamięci polskiej w kontekście lokalnym, dlatego też nie można było uniknąć znamion pamięci rosyjskiej, choć mało istotnych.

Rodzaj pamięci

Lokalna, polska, w naprawdę niewielkim stopniu też rosyjska.

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

Polska, region / wszelkie nośniki historii / bardzo szerokie (sztuka, rzemiosło, starodruki, pamiątki po polskich postaciach historycznych, numizmaty, broń).

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	x	Dom dla księży Żytomierz
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	x	x
GODZINY OTWARCIA	x	x
DYREKTORZY	x	x
ZARZĄDCA	x	x
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadoptowany)	x	Zaadaptowany - dom dla księży

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

x

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Ochrona zabytków sztuki kościelnej, krzewienie polskiego patriotyzmu.

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Regionalny, Polska

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

x

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

x

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

x

Szczegółowa historia instytucji

Muzeum diecezjalne rzymsko-katolickie w ytomierzu zostało założone w 1909 r. z inicjatywy bpa łucko-żytomierskiego Antoniego Niedziałkowskiego. Mieściło się ono w kilku pomieszczeniach Domu dla Księży. Zbiory podzielono na dział portretó, numizmatykę, oręż, przedmioty kultu religijnego, porcelanę, tkaniny, książki oraz varia, obejmujące głównie obiekty archeologiczne. Losy muzeum w czasie I wojny światowej nie są znane, najprawdopodobniej uległy zniszczeniu.

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

1909: monety polskie i rosyjskie oraz medale pamiątkowe; polskie pałasze i karabele, naczynia liturgiczne, inkunabuły, druki, dokumenty historyczne, przykłady porcelany saskiej, koreckiej i baranowskiej, manipularze gotyckie i romańskie pasy słuckie, pasy do dalmatyk; starożytności, m.in. kamienne młoty, siekiery, łzawnice, amulety, oryginalna indyjska swastyka; kolekcja starodruków: m.in. mszały unickie, dyplomy katolickie ze świątyni Poczejowskiej, manifest Marchockiego oraz inkunabuł z 1486 roku;

Do wyjątkowych obiektów zaliczono oryginalną szablę adiutanta Kościuszki Franciszka Wysockiego), cyzelowaną kasetkę srebrną z emaliowanymi herbami i monogramami króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Strategia pozyskiwania zbiorów

- dary
- pozyskiwanie z terenów diecezji - od innych duchownych lub poprzez wizytowanie kościołów

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Wystawy czasowe

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

x

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

x

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

Chwalewik Edward, *Zbiory polskie*, Tom II, Krajowa Agencja Wydawnicza, Kraków 1991, s. 547-548.

A. Khnotowa, *Muzeum diecezjalne w Żytomierzu*, „Na ziemi naszej”, nr 23, 1909, s. 8.

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

x

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

x

Ciekawe cytaty

x

UWAGI:

x

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Ewelina Bednarz

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

--

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	